

Současné divadlo a drama v Paříži a okolí (ADIM014)

Anotace hry Joëla Pommerata: Prolomit ledy

Mojmír Kučera

17. září 2016

Co všechno může způsobit altruismus? Kam až může člověka dohnat utkvělá vlastní konstrukce světa, které se v reálném světě všechno dokonale vzpírá?

„V životě je všechno jenom zdání.“

Teze z úvodu textu osvobozuje autora od přílišné zátěže reálnosti. Hra pracuje s motivem sociálního experimentu, resp. s jeho variací na téma „co by se stalo, kdyby se zaměstnanci dostali k majetku svého zaměstnavatele“. Autor si klade otázku, zda by se stali nutně stejnými hyenami, jako je dnes jejich zaměstnavatel.

V tragikomickém příběhu záhadně zmizelé prodavačky Estelle, retrospektivně vyprávěném její anonymní spolupracovnicí, jde ale o víc než jen o kritické nahlížení vyděračských pracovních vztahů nebo psychologický rozbor naivity. Protihráčem upřímné a pracovité dívky je na jedné straně bezskrupulózní podnikatel Blocq, na druhé straně masa zvykaných spolupracovníků-zaměstnanců Blocqova supermarketu, kteří nečekaným způsobem nabydou značný majetek. Jedinou (rovněž velmi neobvyklou) podmínkou tohoto kolektivního zbohatnutí je, že zinscenují divadelní představení o umírajícím dárci.

V kulisách absurdní zápletky zkoumá Joël Pommerat umanitou představu Estelle, že lidé nejsou špatní, ale „mají jen špatné myšlenky“. Nechává ji přitom zajít až za meze absurdity, když se zoufalá Estelle na pokraji zhroucení ztotožní se svým mladším agresivním bratrem (nebo si ho prostě vymyslí) a v převleku potom provádí násilné zásahy ve prospěch své představy světa. Jejich vyvrcholením je vražda týrajícího manžela, kterou – jak se později ukáže – ale spáchal Estellin obdivovatel, její podobně idealisticky smýšlející soused.

Text je originální i svým grafickým zápisem. Kreativně pracuje s interpunkcí i typografickými vlastnostmi písma, jimž přiřazuje určité funkce. Částečně vynechaná interpunkce v hlavním textu sugeruje překotnost běžné komunikace a napomáhá tak spolu s ležérním hovorovým jazykem civilnímu výrazu promluv. Odlišná velikost fontu hlavního a vedlejšího textu zase usnadňuje orientaci v jinak těžko přehledném členění textu na vyprávění vypravěčky a přímý děj.